

Voortbestaan VO scholen in krimpregio's zwaar onder druk!

Het ministerie van OCW heeft een nieuw, vereenvoudigd bekostigingsmodel voor het Voorgezet Onderwijs ontwikkeld. Nu de cijfers bekend zijn, maken schoolbesturen in krimpregio's zich grote zorgen over de effecten.

Afgaand op de eerste berekeningen gaat de nieuwe bekostiging grote (onbedoelde) effecten hebben op de instandhouding, de spreiding en de breedte van het voortgezet onderwijsaanbod in krimpregio's. Op zich wordt het streven naar vereenvoudiging van de financiering door de schoolbesturen ondersteund, maar de huidige uitwerking is funest en leidt tot een ernstige verschraling van het onderwijsaanbod in krimpregio's. Onze conclusie: het middel lijkt erger te zijn dan de kwaal.

Het nieuwe, vereenvoudigde bekostigingsmodel heeft als doel schoolbesturen beter in staat te stellen om in te spelen op fluctuerende leerlingenaantallen en betere meerjarige financiële planningen te maken. Uitgangspunt was dat de verandering kostenneutraal moest zijn en dat schoolbesturen er niet meer dan 3% op vooruit of achteruit zouden mogen gaan.

Schoolbesturen kunnen sinds kort met het rekenmodel van OCW zien welke effecten de maatregel heeft. De verandering van vestigingsbekostiging zorgt ervoor dat met name brede scholengemeenschappen er fors op achteruit gaan. Deze herverdeling van middelen betekent dat er minder geld naar het vmbo gaat. Dit is alarmerend omdat scholen in krimpregio's veelal brede scholen zijn en in verhouding een hoog percentage vmbo-leerlingen hebben. Veel van deze leerlingen krijgen extra begeleiding en ondersteuning in het onderwijs. Juist deze leerlingen hebben behoefte aan goed onderwijs in de eigen regio.

Schoolbesturen, maar ook de 'krimpprovincies' pleiten voor een grondige "krimpcheck" (conform Tweede Kamermotie¹) op het voorliggende bekostigingsmodel. Het gaat hierbij om de stapeling van effecten in krimpregio's, zoals de Inpassing van leerwegondersteunend- en praktijkonderwijs in Passend Onderwijs², en beschikbaarheid van jeugdhulp.

Door de invoering van Passend Onderwijs zijn schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs steeds meer op elkaar aangewezen om gezamenlijk voor alle jongeren een passend aanbod in hun woonomgeving te kunnen bieden. Bij wijzigingen in de budgetten van de schoolbesturen en/of Samenwerkingsverbanden heeft dit een direct effect op het beschikbare onderwijsaanbod van de gezamenlijke scholen. Bij beleidswijzigingen is het belangrijk om daarom de effecten op het niveau van het schoolbestuur en Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in beeld te brengen.

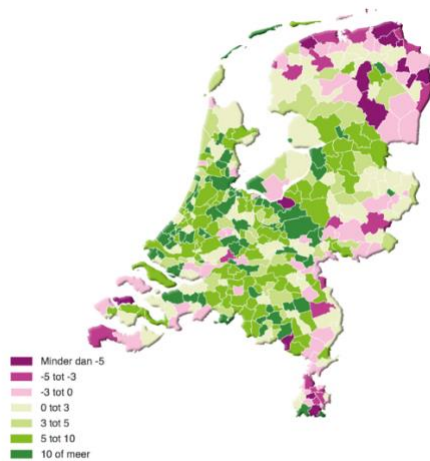
¹ motie Westerveld en Van den Hul

² waarvoor in november 2018 een internetconsultatie staat gepland

Door de plussen en minnen van individuele besturen op Samenwerkingsverbandniveau te salderen ontstaat een beeld van het effect in een regio (Samenwerkingsverband Passend Onderwijs). Onderstaande kaart³ laat op basis van het beschikbaar gestelde rekenmodel van OCW het effect zien van de vereenvoudiging van het bekostigingsmodel op het niveau van het samenwerkingsverband (SWV) voor Passend Onderwijs.

Als de gezamenlijke schoolbesturen in een Samenwerkingsverband er per saldo op vooruitgaan kleurt deze groen, als deze achteruit gaan kleurt deze rood.

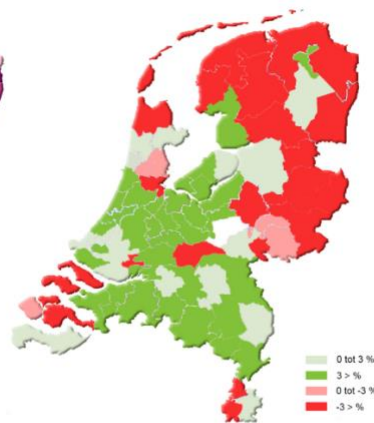
Bevolkingsontwikkeling 2017 (per duizend inwoners)

Periode 1 januari - 1 december 2017

bron: ©CBS

Effect vereenvoudiging bekostiging VO (per SWV - Passend Onderwijs)

*Disclaimer:
 Dit rekenmodel van de VO-ruimte zijn de effecten voor de gemeen scholen en het speciaal onderwijs niet beschikbaar gesteld.
 Voorzigtige handmatige verwerking van brongegevens kan er geen garantie worden gegeven over juistheidsvolgzaam van de grafiek.

bron: Op basis van voorlopige doorrekening rekenmodel vereenvoudiging bekostiging VO-actueel 30 augustus 2018

Uit bovenstaande kaart blijkt dat het voor een jongere uitmaakt waar je in Nederland woont. Heeft iedereen straks nog toegang tot onderwijs en ondersteuning in de eigen woonomgeving? Het voortbestaan van voorgezet onderwijs in krimpregio's staat zwaar onder druk.

³ Er is gebruik gemaakt van het door OCW beschikbaar gestelde rekenmodel, openbare informatie van DUO en het ministerie van binnenlandse zaken.